

[Søren Andersen.]

gennemført og anerkendt i befolkningen, når det drejer sig om andre former for produktion, f. eks. industrivarer. Teoretikere er tilbøjelige til at sige, at alt ville være i orden, hvis landbruget selv under ansvar over for monopollovgivningen kunne gennemføre sådanne hjemmemarkedspriser. Det, der sker gennem et lovforslag som dette, er jo blot, at man hjælper et erhverv til rette, som dels ikke hidtil har magtet den organisatoriske opbygning, som andre erhverv har, og som dels er hemmet af den erhvervsøkonomiske strukturobygning i smørmejerier, konsummejerier, privatmejerier og alt det, hvad det nu hedder. Det må være naturligt, at samfundet træder hjælpende til, så at et sådant erhverv, i dette tilfælde landbruget, kan opnå de samme fordele som de erhverv, der organisationsmæssigt er rustet til tænderne.

Jeg vil spørge den højtærede landbrugsminister: er der nu på dette specielle område gennem de priser, der er fastsat i lovforslaget, skabt lighed i forhold til de erhverv, der har den organisatoriske styrke? Hvordan er man nået frem til prisen på 6 kr.? Ligger der bag dette tal rentabilitetsberegninger? er tallet udtryk f. eks. for begrebet produktionsprisen, for den må vel kunne udregnes, lige så vel som den kan udregnes for de andre erhverv? Er de 6 kr. den højeste pris, som monopoltilsynet ville anerkende, hvis det blev spurgt? Er det spurgt?

Når omkostningerne ikke hidtil har kunne bringes ned, må landbruget naturligvis have love, der gør det muligt i en vis udstrækning at opnå erstatning for bestandige omkostningsstigninger. Det er ikke den ønskværdige vej, men når der ikke er anden vej, må landbruget have en sådan mulighed. Landbrugets folk kan jo selv bruge instrumentet i den udstrækning, de finder det fornuftigt, og jeg tror, at landbrugets ledende folk besidder en sådan ro, en sådan fornuft, at man trygt kan give dette erhverv ligestilling også gennem en lovgivning.

Landbrugsministeren (*Skytte*): Jeg må måske begynde med at fastslå, at det lovforslag, vi her behandler, ikke er udtryk for en garanteret produktionspris. Det være

sagt med det samme som svar på det ærede medlem hr. Søren Andersens sidste spørgsmål. Af spørgsmålene, om det er den højeste pris, monopolrådet ville godkende, og om monopolrådet har været spurgt, kan jeg svare på det sidste, at det har det ikke, hvoraf følger, at jeg ikke kan udtale mig om det første.

Det, lovforslaget går ud på, er for det første at yde garanti for, at prisen på mælk og fløde ikke falder under det nuværende prisniveau, selv om eksportpriserne går ned, og for det andet at skabe mulighed for på hjemmemarkedet at fastholde en pris på 6 kr. for smør, selv om prisen på eksportmarkederne falder. Det sidste er ingen pligt, men der ligger deri en regulator, og der skabes en mulighed for at tage hensyn til det, vi vel kan kalde markedsplejen, muligheden for afsætning både indadtil og udadtil. Må jeg dertil føje, når man nu drøfter, hvad der er en rimelig pris, og spørgsmålet, om landbruget kan ordne det selv, at der er mig bekendt ingen, der hindrer landbruget i at ordne det selv. Med ansvar over for landets love må landbruget selvfølgelig på det punkt være ligestillet med alle andre erhverv.

Det, der sker ved en lov af denne art, er faktisk, at landbruget får en særstilling i forhold til andre erhverv, som ikke har den samme garanti for mindstepriser, som der åbnes adgang til gennem dette forslag. Jeg vil gerne tilføje for at undgå enhver misforståelse, at jeg mener, det er fuldt berettiget, at landbruget får en sådan garanti, fordi jeg altid har fundet det urimeligt, at et prisfald, jeg kan vel godt sige katastrofalt, skal give sig udtryk i det samme katastrofale fald — set fra et landbrugssynspunkt — for de produkter, der sælges på hjemmemarkedet. Jeg synes altså ikke, der er den mindste tvivl om, at det, der her sker, er rigtigt over for landbruget, men jeg synes, det er nødvendigt her klart at slå fast, at der er ingen, der hindrer landbruget i at tage sagen i sin egen hånd. Her er det fuldt ligestillet med andre erhverv.

Må jeg dernæst gøre nogle bemærkninger til de forskellige ordførere.

Til det ærede medlem hr. Carl Petersen skal jeg sige, at jeg er villig til at overveje udvidelse af den kommission, man har ned-